

A hitel nélküli „igaz”

VISSZHANG - LXI. évfolyam, 26. szám, 2017. június 30.

Orbán nem nyíltan, hanem kétarcúan valósítja meg céljait. Politikája veszélyesebb, mint amit a szélsőséges irányzatok képviselnek. A demokrácia ellenségeként a demokrácia álarcában folytatja végzetes útját. Valójában erre és nem csak a CEU elleni támadásra értette Vargas Llosa, hogy a szabadság elleni összeesküvésről van szó.

Orbán az unión belül nem viszi szakításig a politikáját. Ezzel egyelőre sikeresen tud európai – főleg néppárti – politikusokat is megtéveszteni. Eközben az országon belül és a keleti – főleg az orosz – tekintélyuralmak irányában nem csak frontálisan megy szembe az európai normákkal. A valós gazdasági haszonnal nem járó keleti nyitással az unióra is veszélyes utat nyitott az orosz befolyásszerzésnek. Külpolitikai realitásérzékelésének ijesztő lélektani jele, ahogy mély rokonszenvet mutatott Trump elnök iránt, a támogatásában reménykedve. Azaz képes volt saját világpolitikai vágyálmait az Egyesült Államok új elnökébe belevetíteni, teljesen félreismerve annak az államnak a történelmileg kialakult politikai működését. Tette és teszi mindezt úgy, hogy arányérzékére hatástalan, mennyire a perifériáján van Magyarország a nyugati hatalmak figyelmének. Belpolitikailag azonban zsigerből érzékeli, hogyan teheti az országot egyre inkább egy demokráciának álcázott szélsőjobboldali rendszer kiszolgálójának prédájává, melyet a nemzet gyűlölködő ellenségei fenyegetnek kívül és belül. Mindennek következtében Magyarország mára a térség legsérülékenyebb állama lett, és megint elindult történelmének mélypontja felé.

Legutóbb kivételes államférfinak nevezte Horthyt. A célja a velejéig aljas, de halálosan pontos gyűlöletkeltés. Tudta, hogy a mai magyar konzervatívok és jobboldal lényegében most is hallgatni fog; csak zsidó szervezet és a baloldaliak tiltakoznak majd. És máris rá lehet mutatni, kik azok, aki minden jót el akarnak vitatni a magyar történelemben. Az ellenzék iránti viszonyában se szavaiban, se tetteiben, se az általa uralt politikai intézményrendszer és szolgahad viselkedésében semmiféle nyoma nincs a méltányosságnak. Mivel akik vele szemben állnak, ma gyengének látszanak, a gyengékkel szemben zsigerből csak az erő alkalmazására képes. Politikai karakterét Krekó Péter így jellemezte: *„azok ellen fogalmazza meg a politikáját, akiről úgy érzi, hogy valamilyen formában elutasították, kirekesztették”*. (Ezekkel a politikusokkal nem lehet előnyös üzletet kötni, *ÉS*, 2017/25., jún. 23.) Félelmetes történelmi társaságban van, akikre útjuk végén mindig a szakadék várt – többnyire országostul.

Minap ez az ember – akinek uralma alatt visszafejlesztették a természetvédelmet, a nap- és szélenergia hasznosításának lehetőségeit – közölte, hogy „még sokkhatás alatt vagyok”, amiért Trump elnök (jó előre tudva, hiszen már megválasztása előtt megígérte) felmondta a klímaegyezményt.

Kovács Zoltán az orbáni kijelentésre reagálva (*Sokkolták, ÉS*, 2017/23., jún. 9.) nem vonta le azt a következtetést, hogy Orbánnak netán ebben az ügyben igaza lenne. Lévé, Orbán egyáltalán nem azt mondta, hogy nem ért egyet. A „sokkhatás” éppen ezt hivatott elrejtetni. Sőt, hozzáfűzte: „ám még korai arról beszélni, hogy az amerikai elnök döntéséből milyen következtetéseket kell levonni.” Ezen még gondolkodnia kell. Azaz semmi mást nem tett, mint folytatta azt, amit kétszínűségben eddig is követett. Kenyeres Zoltán irodalomtörténész professzornak viszont sikerült úgy értelmeznie a „sokkhatást”, hogy Orbán nem ért egyet a döntéssel. Ennek alapján azt a következtetést is sikerült levonnia, hogy *„mindennek ellenére és dacára”* Orbánnak ezúttal igaza van; de attól, hogy Kovács a fair play-t megtagadva ezt *„a néhány szót”* nem írta le, *„a magyar szellemi élet klímáján és a köztudat állapotán”* már nem tudott tovább rontani (*Klímarontás, ÉS*, 2017/25., jún. 23.).

Én pedig csak annyit mondok, hogy aki – azok után, ami eddig történt – Orbánt demokratának, rendszerét demokráciának tekinti, aki általában sopánkodik „a magyar szellemi élet klímáján és a köztudat állapotán”, miközben az orbáni oldalon az önkény és a gyűlöletkeltés, vele szemben pedig a tehetetlenség és a kiszolgáltatottság uralkodik, az cinkosa ennek az embernek és uralmának. Igaza lehetett adott esetben minden becstelen embernek is, minden nyílt vagy álcázott egyeduralkodónak, zsarnoknak, de még akár Hitlernek vagy Rákosinak is. Aki tényleg ad saját szellemére, vele a magyar szellemi élet klímájára és állapotára valamit, az egy ilyen esetben egyszerűen nem használja azt a szót, hogy az ilyeneknek igaza van. Mert az, amit mondanak, csak a saját érdekeinek, a saját politikájuknak fel meg, nem pedig annak, amiről beszélnek. Ezeknek akkor sincs igazuk, ha netán igazat mondanak. Az, amit beszélnek, hiteltelen.